

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pavli Fvschi Episcopi Sarnensis De Visitatione Et
Regimine Ecclesiarvm. Libri Dvo**

Fusco, Paolo

Romae, 1616

De Altaribvs Sine Dote non fundandis. Cap. Vigessimprimvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61768](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61768)

dedit ecclesiam suam optime regere) imitatus, & ipse sanctum Gregorium primum Pontificem suum prædeces-
sorē (qui iuxta eius vitam, & scriptis, & operibus ecclesiam Dei multū illu-
stravit.) in vltimis litteris sub data Romæ 3 Cal. Augusti 578. Pont. sui
an. 7. quas ipsi canonici vbi in eccle-
sia sunt ordinati singulis diebus ante
altare, vel post Missam vel primum,
decantare habent, cum præcibus in-
ductis. in §. sacra vero: in alijs vero fe-
stius cum processione addita per ec-
clesiam. §. diebus vero. qui vero eccle-
sias non habent, domi recitare tenen-
tur, vers. quodq. nec cessare episco-
pus faciat, donec aliter fuerit ordina-
tum, iuxta tenorem ipsarum littera-
rum eod. §. sacra. lex enim semper lo-

quitur. hodie. ff. de pæn. sic etenim
orando, & flendo peccata, Deus red-
ditur propitiabilis cunctis, qui eum
toto corde requirunt. 2. Paral. 3. c. 11.
vt per suam misericordiam veniat nos
consolari, quia iam sumus in quarta
vigilia Marc. cap. 6. Aluar. Pelag. de
plant. eccle. lib. 1. c. 55. col. 3 quod cō-
sequimur si ambulauerimus in perfe-
ctione charitatis, non deuiando a re-
cta linea mandatorum Dei. lo. 1. c. 2.
Qui seruat verbum eius, in hoc chari-
tas Dei est perfecta, & habēdo ita cor-
fixum ad Deum, vt non solum nō de-
clinemus ab eius voluntate, sed neq.
possimus, Domi. Sot. in 4. dist. 19. que-
stio. 3. ar. 2. colum. 3. Luc. cap. 11. Bea-
ti, qui audiunt verbum Dei, & custo-
diunt illud, &c.

DE ALTARIBVS SINE DOTE

non fundandis.

CAP. VIGESIMVM PRIMVM.

S V M M A R I V M.

1 Syluester Papa primus instituit ritus consecrandi altaria. 2 Martyrum reliquie ponuntur in consecratione altarium. 3 Corpus Christi non debet recondi sub altare pro reliquia. 4 Altare quid sit, & quid significat. 5 Christus quomodo significatur per altare. 6 Altare est duplex. 7 Episcopi an hodie habeant priuile- gium altaris portatilis. ex Concil. Trid. nu. 8. 9 Altare debet esse lapidum, & quare.	10 Altaria fundata in ecclesia debent habere dotem competentem, & qua sit dos competens. numero undeci- mo. 12 Altare in ecclesia consecrata non po- test erigi sine consensu episcopi. 13 Altaria constructa auctoritate epi- scopi dicuntur beneficia ecclesiasti- ca. 14 Clericus construens, aut destruens al- tare in ecclesia consecrata inconsul- to episcopo, qualiter puniatur. 15 Altare non potest erigi supra sepul- cra hominum.

Altare.

- 16 *Altare, quomodo dicatur erigi sub honore sanctorum.*
 17 *Missa, quod dicatur a sacerdote in honorem alicuius Sancti, quomodo intelligatur.*
 18 *Altaria qualiter debet esse cooperta.*
 19 *Laici non debet adherere altaribus consecratis.*
 20 *Episcopus visitans altaria, qua inquirat.*
 21 *Supstitiosa contractas in altaribus debet per episcopum puniri, & qualiter.*

Postquam anno dom. 315. Syluestro Primo Pontifice persequutione Constantini Imperatoris fugiente, & in monte Soracte in cauernis latitante dignatus est ipse Christus dominus noster cor Imperatoris tangere, & ad suam fidem conuertete: qui cum lepra esset infectus, relicta illa crudeli infantium occisione, quam cogitarat, accersito ipso Syluestro, humiliter lauro sancti baptismi accepto, mundatus est, & a peccatis, & a lepra. Statim omnibus Romanæ ditionis subditis facultatem dedit fieri christianos, Ecclesiasq; fabricandi, & immensa dona ecclesiæ largitus est. Urbemque Romam cum suis adherentibus Beato Petro, eiusq; successoribus relinquens, & in Græciam se transfrens. c. futuram 12. q. 1. in histor. tripar. lib. 1. & in eccle. lib. 9. Ipse Syluester edificata ecclesia Lateranensi, quæ etiã pijsissimus Imperator donauerat, (& qui, & ob honore duodecim Apostolorum, voluit duodecim cophinos terræ primus in humeris portare.) Instituit ritum consecrandi altaria, vbi sacrificiũ Missæ offereretur. Gul. in ration. lib. 1. cap. 2. num. 6. Alphons. Aluar. in suo Speculo cap. 35. & dicta Gul. reasumit Ioan. de Selu. doctor Gal. in trac. de ben. 1. par. q. 5. num. 58. cũ vnctione Sancti Crismatis. c. Altaria. c. placuit, de cõsecr. dist. 1. iuxta ritum pontificalis libri, & Al

phonf. Aluar. ponit multa in eod. c. 35. vbi de construente primum altare Deo. † Et dum altaria consecrantur, aliquæ Martyrum Reliquiæ reponuntur, iuxta ordinem eiusd. pontificalis, ex c. placuit. ead. dist. cum tribus granis Thuris, ideo dicit idẽ Gul. eod. lib. c. 9. num. 25. Quia exempla sanctorum cum fide Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti debemus retinere in memoriam, & per ipsa exempla charitas accenditur, quæ operit multitudinem peccatorũ. Apostolus pulchre in sua priori ad Corin. c. 13. vbi dicitur via excellentior reducendi animas ad patriã Cælestẽ, & ibi vide Gul. de tota materia consecrationis. † Sed reliquijs martyrum deficientibus non recondit Corpus Christi sub salutari hostia contentum, secundũ cõmunem opinionẽ, vt per Abb. in c. 1. nu. 2. de conseccl. vel alt. ex consultatione Hosti. facta Innoc. Põ. Sylu. in verb. altare, num. 4. Quia esset peruertere vsũ Sacramenti destinatũ, & iuxta formã Sanctæ Ecclesiæ Dei, & si absq; Reliquijs eptẽ fuerint, euertant, dicit tex. eiusd. cap. placuit, ex Conc. Africano, c. 1. Et quod reliquiæ sint certæ, & non per somnia, & inanes imaginationes, & quasi reuelationes quorumlibet hominum. Nec est vera opinio gl. in d. c. placuit, dum vult sufficere corpus Domini, si non extant reliquiæ, quia omnino non tenetur, vt supra

supra cū ad cibum animarū sit ipsum sacramentum, nec vltra remedium inuentū extendere debemus, c. 3. de appell. hoc vero de altari stabili dicunt doct. sed in portatili, velint celsantibus reliquijs, quæ haberi nō possunt posse consecrari remota oratione, oramuste Domine. Angel. altare. n. 3. quod nec practicamus. † Dicitur .n. altare, quasi alta res, vel alta ara, Gul. eod. c. 2. nu. 1. plura significās, vt ibidē, & maxime corda nostra, quæ debent esse Deo dedicata, Ignis charitatē, Thus orationē sanctorū Io. de Selu. ipsa q. 5. & per mensam significatur ipsum altare, iuxta interpretationem Conc. Trid. de sacrif. Miss. c. 1. §. hæc. sess. 21. ex verbis Apostoli in posteriori ad Corin. c. 10. non posse eos, qui participatione mēse domino rum polluti sunt, mensæ domini participes fieri, vt vtrobiq. per mensam altare intelligatur, & vere dicitur altare alta res, quia primū in cælo miraculose Christo apparente fuit ara cōstructa a Cæsare Augusto, quādo cogitabat se, vt Deū honorari velle, cui Sybilla Cumana (secundū quosdam) persuasit ne fieri. Quia de proximo nasciturus erat Rex regum, & Dominus dominantium, & incalescente Sole vna die apparuit in aere Virgo cū Christo, acquieuit optimus Imperator, & tunc construi fecit arā Deo venturo, quæ vsque hodie Romę dicitur ecclesia sanctæ Marię Araceli, in qua, altare ipsū aliquibus gradibus supereminens est cōstructum, in quo summi Pontifices priuilegium concesserunt animas a purgatorio liberari per suffragium Missarum, & nos ibidem celebrauimus. anno 1577. cū in vrbe commoraremur ex gratia S.

D.N.D. Gregorij XIII. Pont. Max. (& hoc anno 1581.) hæc de externis pro sybillis, p quibus Lactan. Firmi. diui. institu. lib. 1. c. 6. † Christus etiā, qui est dator, & conseruator charitatis. c. in scripturis. 8. qō. 1. per altare significatur. Lamb. de iur. patron. lib. 1. prima par. quæst. 1. ar. 8. nu. 1. per totum cū sequen. artic. cum ipse solus sit noster Redēptor, & Saluator. sess. 25. Concil. Trid. de inuoc. vener. & reliq. sanct. in princ. & quam optima ratione, cum super altare illud Crucis se ipsum totū pro nobis immolandū Patri, (vt nos Deo reconciliaremur) tunc cruentum, modo vero in altari ecclesiæ incruentū ad perpetuam cōmemorationē vsq. in finē seculi suæ sanctissimæ passionis obtulit. sess. 22. de sacrif. Miss. c. 1. cuius passione, & morte in ara sanctæ Crucis deletum est nostrum chirographum decreti, quo astricti eramus ad pœnas inferni, de quo loquitur Apostol. scribens ad Colloss c. 2. (quid autē interpretetur ipsū chirographū. Dom. Card. Aracel. de symb. Apost. c. 20.) † Est autē duplex altare, superius, id est ipse Deus, & inferius ecclesia militans. Item interius, fides incarnationis, exterius sacramenta ecclesiastica. In veteri testamento duo altaria, vnum holocausti ex terra, in quo cremabantur hostiæ, Exod. c. 20. aliud thimiatis, eod. lib. cap. 30. ex lignis sethin auro coopertum, de Noe post diluuiū. Gen. c. 8. de Salamone lib. 3. Reg. c. 7. sed proprius ad materiam stabile, & portatile, primum firmum in ecclesia, aliud portatur de loco in locum, de ecclesia in ecclesiam, & per viam concessum tantū certis personis. cap. quoniā. de priuil. lib. 6. & per breue apo-

apostolicum solitū cōcedi, prout me-
minit Gom. episcopus Sarn. in trac.
7 breui. nu. 26. † Episcopi sicut in mul-
tis sunt priuilegiati a iure, sic, & hoc
potiebantur priuilegio, vt eod. c. qm̄,
immo, & alijs cōcedendi. Io. Andr. in
c. quod nonnulli tit alleg. eiusdē di-
cti ratio erat, quia episcopos sapius
ab ecclesijs abesse necesse erat, & de
honestate nō debēt stare sine Missa
alterius vero dicti, vt alijs concedant
in sua diçcesi tm̄ existentib⁹, secundū
oēs in citato c. qm̄ ex mente Io. And.
in c. in his, ipso tit sed quia licet in al-
tari portatili sacrificabat, nō tm̄ erat,
q̄ & sēper in loco ad hoc destinato,
8 seu dedicato. † Ideo hodie non videt̄
licitū, sed abrogatū, cū sacrificiū Mis-
sæ nō pmittat celebrari extra eccle-
siā, ex præcepto eiusd. Conc. Tri. me-
morata sess. 22. in decreto de obser. &
euit. in celebr. Miss. §. neminē præte-
rea, & id ēt adnotatū est p̄ Nauar. in
Manual. c. 25. n. 81. vbi vide aliqua p̄
declaratione tex. i. c. cōcedim⁹, de cō-
se. dif. 1. cū ex causā extra ecclesiā in
ara cōsecrata celebrari pmisū erat:
cessarūt. n. Deo sic fauente tyranorū
persequutiones, quibus coacti erant
antiqui illi christiani in occultis lo-
cis celebrare, cū eo portatili. Vnde re-
deūdo ad primū nitorē, & primā re-
formationē, nō nisi in ecclesijs Deo
dedicatis, nūc celebrā. dū, vel in orato-
rijs particulariter institutis, nō p̄pha-
9 nis habitis, de quib⁹, in 2. lib. † Hoc an-
tē altare lapideū esse debet, non li-
gneū, exēplo antiqui illius nostri Pa-
triarchæ Iacob, qui erexit lapidem
in titulū, c. altaria, de cōsec. dif. 1. quia
Christus p̄ altare significatus, est la-
pis exrescēs in montē. Gul. eod. c. 7.
n. 28. & lapidē, quē re. pbauerūt ædi-

ficātes, hic factus est in caput angulū
psal. 117. Matth. c. 21. & summus an-
gularis lapis. c. fundamēta, de elec. li.
6. sic ipse B. Syluester post ædificatā
Lateran. ecclesiā statuit, ibiq. reponēs
altare ligneum primū, vbi celebrabat
stātibus plequationibus, eaq. est adie-
cta lex, nullū præter Romanū Pon-
tif. posse ibidē celebrare, (q̄ vsq. nūc
feruatur) sicuti alia multa sanctissi-
me ordinauit concernētia celebrat.
Missar. in altaribus. † Et cū in ecclesia
fundanē altaria, habeāt dotē cōpeten-
tē pro celebratione diuinorū, & ne-
cessariorū, pro ministris, ad hoc non
sint superflua, & pro nihilo erecta, c.
ecclesiæ, vel altaria cap. placuit, ead.
dif. 1. alias cogātur fundatores p̄ epi-
scopum ad dotē, sicut de alijs bene-
ficijs dicimus, c. nemo. alleg. di. nec
patiēdum suis iuribus fraudari, vt in
multis videt̄, q̄ ēt homines diuites, &
qui exinde magis Deo tenentur suas
cappellas, seu altaria a prædecessori-
bus eorum multis præcibus obtēta,
spoliata, nudave teneāt, sine etiā vna
Missa, nec increpatio iūfficit, testes
sunt ecclesiæ cōuicinæ, testamur, &
nos de multis in hac Reuellēsi eccle-
sia, (& modo in præsentī Sarnensī.)
† Quæ aut̄ sit dos cōpetens, discurret
Io. de Sel. de ben. qō. 5. 8. requisito. n.
157. ex dictis p̄ Roc. de Curte in te-
rac. de iur. p. 3. par. q. 8. & nu. 172. Sed
magis p̄cedūt circa ipsas ecclesias,
& beneficia, maxime curata, in quib.
maiora imminēt onera, in altarib. au-
tē secus, sed consideratur onus cele-
brationis, vt minister habeat compe-
tētem rationem seruitij, cum qui al-
tari seruit, de altari viuere debeat.
c. cū secundū, de præben. & vt neces-
saria de pannis, & candelis haberi,
& rein-

& reintegrari possint, cū opus fuerit vel pro ipsis Missis tātū, secundū moderationē ecclesiæ, & circa hæc dicta possent cumulari multa diffuso sermone dicta per Lāber. de iur. patr. li. 1. part. 5. q. princ. 21. ar. sed nu. 16. lo-
 12 quendo proprie de dote assignanda, pro ædificatione altaris cōcordat cū prædictis. † Et quādo ecclesia est cōsacrata nō potest ibi erigi altare sine consensu episcopi. c. nemo ead. dist. 1. 68. dist. c. quamuis. in auct. de eccl. ædific. § si quis autē. sicut dicimus de oratorijs priuatis ad finem ibi Missas celebrandi sess. 22. eod. decreto. § neminem præterea, nec inconuenit. debet enim episcopus in sua ecclesia cūctarimari, & præseruari si tempore cōsecrationis ipsius ecclesiæ certa, & commoda fuerunt recta altaria, ipsaq. sufficiētia ad cultū diuinū, iuxta loci qualitatem, & ecclesiarum redditus, & onera, nec aliquis modo extra
 15 eū possit addere, & sic facere officiū, q̄ episcopus debet in sua ecclesia, idque, & plerūq. euenit, & in remotione rumor successit, maxime vbi primū reformatione opus fuit. † Quod cum fuerit de licentia constructum dicitur simplex beneficium ecclesiasticum. c. quæsitum 1. quæst. 3. Petr. Rebuff. in præct. benef. tit. secul. benefic. nu. 15. fol. 7. nec primum potest appellari beneficium, vt ibidem allegat. Fel. conf. 41. & 45. tūc enim dicitur habere quasi titulum, quia titulus proprie est ecclesiæ, & residet pænes principalem, vt puta rectorem, & simil. per ea, quæ in primo casu dicit
 16 Anton. de Butr. conf. 3. & ante approbationem dicatur legatum pium debitum pro tali seruitio altaris. in trac. nomin. quæst. 15. nu. 18. nec testator

potest fecere beneficium per se. disputat Fel. eod. conf. 45. nu. 6. & sic obseruatur: & stante consensu superioris concedatur in titulum, & reguletur secundum ordinarias beneficiorū regulas, & constitutiones. † Et si clericus in ecclesia cathedrali absq. episcopi consensu altare construere tētauerit, & cōstruxerit, potest deponi. iuxta tex. in c. nullus presbyter. de consecr. dist. 1. per Alphons. Aluar. episc. Monopol. in suo Specul. c. 14. in prin. & sicut nō potest construere pariterq. non potest destruere, q̄ est fortius (arg. a maiori doct. in l. 1. C. de neg. gest.) ead. 1. dist. c. ecclesia. Archid. not. in c. placuit alleg. & c. quāuis. 68. dist. licet ante cōsecrationē potuerit, quia multa licent vno tempore, quæ alio sunt prohibita, & stante prohibitione, cessat cōcessum. arg. 7. quæst. 2. cap. lex diuinæ. argumentatur gloss. in cap. peruenit. 93. dist. † Nec permittendum est supra sepulchra hominum altaria esse erigenda, vt ibidem admonet Archi. per tex. in cap. non oportet de consecr. dist. 1. nisi martyrum corpora essent. Florent. in 3. tit. 12. cap. 6. §. in fine. ex quo bene ordinatum fuit remoueri abusum tumulos hominum in altum, etiam supra altaria, & muros ecclesiæ, & super ipsa altaria reponendi supra cap. 10. nu. 5. & Felix Papa. primus, qui fuit vigesimus quintus Papa, a Beato Petro an. do. 272. instituit supra memorias, & sepulchra martyrum Missas celebrari, vt in eius vita notatur. † Aduertendumq. etiā est, quod licet dicamus altaria sub honore aliquorum sanctorum, non tamen illis erigi dicuntur ad honorem Dei, sed Deo ad honorem sancto.

sanctorum ipsorum optime D. Card. Hosius in tit. de cæmon. quæ sum. a loco c. 90. fol. 631. Ioan. Driedo. de eccle. script. lib. 4. 3. cap. 4. p. fol. 296. inde fiunt præces in pontificali. 2. p. fol. 133. vt hoc altare ad honorem tuum, & memoriam sancti tui talis consecrandum benedicere digneris, &c. & in alio cum dicimus, sancte Petre ora pro nobis, sancte Paule ora pro nobis: non autem sancte Petre, aut Paule miserere nobis, sed bene ad Deum Pater de cælis miserere nobis.

17. † Idemq. de Missa dicimus celebrata ad honorem alicuius sancti, non illi, sed altissimo Deo offertur sacrificiū, & intentio mentis dirigatur, ex decreto Conc. Trid. sess. 22. de sacrif. Miss. c. 3. nec vllibi auditum est, dicit Ioan. Driedo in loco citato, ab aliquo in ablatione sancti sacrificij altaris esse dictum, offerimus tibi Petre, aut Paule, sed offerimus tibi domine, agentes gratias de illorū Victorijs, & eorū patrociniā implorantes, vt ipsi pro nobis intercedere dignentur incælis quorum memoriam facimus in terris: quod episcopus populum, & clerum instruere debet, offerimus ergo Deo verum, idēq. sacrificium, quod pro nobis obtulit ipse Christus, & nobis dedit offerendum, sic omnes tradunt in materia de sacrif. Miss. cum

18. doctrina sanctæ ecclesiæ. † Debent etiam ipsa altaria esse cooperta linteaminiibus albis designantibus humanitatem Christi Saluatoris nostri. Gul. in rathon. lib. 1. c. 7. nu. 4 Matth. cap. 27. Ioseph. enim accepto corpore Christi de cruce inuoluit illud in sindone munda, Io. de Sel. ead. quæst. 5. nu. 61. & tribus pannis mundis ad denotandum sanctissimam Trinita-

tem, vel quod presbyter debet esse ornatus tribus virtutibus, fide, spe, & charitate, quæ est complementum omnium virtutū, Apost. in prior. ad Cor. c. 13. quæ tres virtutes dicuntur digniores omnibus, quia respiciunt Deum pro primo obiecto, & principali, & habent veritatem pro prima regula actuum suorū, ad quos inclinant, & non regulā aliquā acquisitā humanitus; & innituntur veritati diuinæ. Cassa. in sua glo. p. 12. conf. 25. licet virtutes Cardinales innituntur regulæ humanæ, & rationi naturali, ad quas oēs aliæ referuntur, sicuti riui ad fontem, scribit Mar. Tul. lib. 5. de finib. bon. & malor. Alii tamen volebant sufficere cum duobus pannis albis celebrare, sed de cōi sanctæ Ecclesiæ consuetudine, quæ cuncta cū mysterio operatur in tribus celebramus, quod omittendū non est, & sacerdotes instruendi sunt gloss. Ray. tractat. 3. de exter. sa. cer. præpar. q. 3. † Ipsiq. altaribus adhærere laicos prohibitum est, eo fortius cum sacra mysteria celebrantur. c. 1. de celebra. Miss. & ead. gloss. 4. quæstione idq. vetitum expresse est in synod. prou. Mediol. titul. de eccles. & ear. cult. vers. 6. cum sit visum aliquos indeuotos, non solum adhærere, sed desuper sedere, tanquam scabellum deputantes, quod nimis exorbitat a religione Christiana, & digni sunt tales graui punitione, sed in honorem altissimi, cui ibidem sacrificatur, cum omni deuotione stare, & contemplari, & si sunt consecrata eo magis cauendū est, nam & Iudas Machabæus nō tulit altare prophanatū, sed scidit vestimenta sua, & planxit plāctu magno, & emūdauit sancta, demolitusq.

est

est altare prophanatum, nouumq. in
 20 tegrum ædificauit 1. Mach. c. 4. † In
 quo episcopus visitans debet esse in
 tentus, etsi in ecclesia non est altare
 maius, & principale addatur, cogno-
 scat ornamēta super imposita, vt sint
 pura, & munda, quia nimis videtur
 absurdum in sacris sordes negligere,
 quæ dedecere etiam in prophanis
 c. fin. de cust. Euch. inquirat quæ sit
 altaris altitudo, longitudo, quod fa-
 cies eius sit ornata, sit ibidem gradus
 spatiosus, vt commode celebrans se
 aptet, iuxta tradita in Instructioni-
 bus nouissimis Maximi Cardin. Bor-
 rom. 1. & 2. lib. Ministri sint solliciti,
 & secundum consuetudinem ipsius
 ecclesiæ, & festorum occurrentium
 ornando, vt puritas sit ex omni sui
 parte, cogat per iuris remedia funda-
 tores ad dotem, cap. ficut. de conse.
 eccl. vel alt. ne quid vanum, aut su-

perfitiosum sit positum, nec quis de
 super celebret rebus prophanis, &
 ad sortilegia aptis super impositis,
 aut cum precibus nefarijs, insolitis,
 & inhonestis, vt pluries est auditum,
 & Gril. de sortil. multa refert, sed iux-
 ta Missale nouiter impræssum ex de-
 creto Conc. Trid. & iussu Pij V. Pon-
 21 tif. Max. † Et si quem talia contra-
 ctantem inuenerit grauer puniat.
 26. q. 5 c. si quis episcopum, de quo
 multa dicit idem Grill. de sortil. q. 14
 cum plur. seq. aut si altare non sit cō-
 secratum, nec portatile appositum.
 arg. c. 1. de conse. eccl. vel altar. Na-
 uar. in Man. c. 25. nu. 83. quia poena
 depositionis irrogatur, aut si absq. in-
 dumentis debitis Archid. de consec.
 dist. 1. c. concedimus 23. dist. c. ecclē-
 siastica, ex tertio Conc. Brac. c. 3. &
 dictum est infra c. 23. nu. 14. &c.

DE ALTARIBVS FRACTIS reconsecrandis.

CAP. VIGESIMVMSECVDVM.

S V M M A R I V M.

1	A ltaria fracta sunt consecranda.	6	Degradatus si celebrat non facit alta- re execrabile.
2	Altare an possit de loco in locum portari.	7	Altare an polluat propter ecclesiam pollutam.
3	Consecratio in altari portatili inest lapidi.	8	Altare in dubio non presumere conse- cratum.
4	Episcopus vt ordinabit esse altare por- tatile.	9	Consecratio altarium ad quem spe- ctet.
5	Altare propter reliquias remotas con- secrari debet.		